

EFE

‘Valencia tiene un color especial’

EL TEMPS ha preguntat als 50 diputats dels parlaments català, valencià i balear que tenen carnet socialista a qui pensen votar el pròxim 21 de maig, quan se celebren les primàries que designaran el nou secretari —o secretària— general del PSOE. La preferència clara per Pedro Sánchez al si del PSC i per Patxi López al PSIB contrasta amb el fervor ‘susanista’ exhibit pels parlamentaris del PSPV. Entre els companys catalans i balears, cap ni un no es decanta per la presidenta andalusa.

Reportatge de Víctor Maceda, Àlex Milian i Miquel Payeras

No hi van anar vestides de *fara-laes* —elles— ni amb pantaló i jupetí flamenc —ells— perquè haurien cridat massa l’atenció, però la desena de diputats del

PSPV que van assistir a l’acte multitudinari en què Susana Díaz va confirmar la seua intenció de liderar el PSOE li professen una devoció extrema. Religiosa, gairebé.

Res a veure amb les emocions que la presidenta andalusa desperta entre els parlamentaris socialistes de Catalunya i les illes Balears. Cap d’ells no ha confessat a EL TEMPS que tinga la intenció d’agafar la papereta amb el seu nom el pròxim 21 de maig, quan se celebraran les eleccions internes més antagòniques que hagen existit mai al PSOE. S’hi mesuraran dues visions polítiques contraposades i una tercera via que demana “unitat” com qui clama en el desert.

Dels 200.000 afiliats que seran cridats a les urnes per escollir Susana Díaz, Pedro Sánchez o Patxi López, la desena part —al voltant de 20.000— militen al PSC, mentre que al PSPV n’hi ha prop de 16.000, i al PSIB, uns 2.500. Les tres federacions juntes no igualen els registres del PSOE andalús, que compta 45.000 carnets.

SUSANA, LA MUSA. Ximo Puig, secretari general del PSPV-PSOE, fa temps que no amaga la seua simpatia per Susana Díaz. A la imatge, del febrer del 2016, tots dos presideixen l'acte de celebració de la diada andalusa a València.

En canvi, ni Susana Díaz controla el 100% del socialisme andalús —les agrupacions locals d'Almeria, Cadis i Granada són més aviat hostils, a Màlaga ha sorgit un grup opositor fort i la sevillana i populara Dos Hermanas l'abomina a ella— ni totes les federacions amb un secretari general afí —com la valenciana— no es decanten clarament del seu costat. Hi ha partit, i dels bons.

De fet, la Lliga espanyola acaba aquell mateix cap de setmana, però tot indica que els focus —més que la pugna Madrid-Barça— apuntaran als rings de boxa en què s'han convertit els milers d'agrupacions socialistes de l'Estat. Díaz contra Sánchez; *susanistes* contra *pedristes*. És la definitiva.

I enmig de tots dos, l'ex-lehendakari Patxi López, provant de captar descontents amb la dicotomia que, de fa més d'un any, consumeix el PSOE. Passa que alguns hi veuen la típica tàctica de dividir el vot opositor a la candidatura favorita entre dues llistes. Igual com el *susanisme* va facilitar el 2014 la recollida d'aval en favor de José Antonio Pérez Tapias perquè aquest arribara a la votació final i restara vots a Eduardo Madina, ara podrien empènyer l'opció de López. Si veuen que el basc resta més suports a Díaz que no a Sánchez —cosa que no han calibrat bé, encara— intentaran una fusió de candidatures, ni que siga *in extremis*. De trets al peu, no en volen. No s'hi val a badar.

De precedents d'elecció directa entre tota la militància, no n'hi ha gaires. Només dos: el que va impulsar Sánchez a la secretaria general —en el duel contra Madina i Tapias— i el del 1998, en què Josep Borrell va derrotar Joaquín Almunia i va agafar el número 1 de la candidatura socialista als comicis estatals.

En el segon cas, Almunia va reunir el suport dels principals factòtums del partit i, no obstant això, la militància va inclinar-se en favor de l'*outsider* Borrell, que es va imposar amb claredat: 114.254 vots a 92.856. Aquest malson circula pel cap de Díaz, que s'ho juga tot a cara o creu. Una derrota seria extremadament doloro-

sa i comprometria, fins i tot, el seu futur al si de la federació andalusa. Hi ha apostat molt fort, s'hi ha implicat personalment i té l'ajuda de tothom.

De Felipe González i Alfonso Guerra, que no es parlen. D'Alfredo Pérez Rubalcaba i Carme Chacón, que van competir fins al darrer minut per la secretaria general. De José Luis Rodríguez Zapatero i José Bono, que van mantenir un altre torcebraç èpic. I fins i tot, d'Eduardo Madina, a qui Susana Díaz va esforçar-se a derrotar ara fa tres anys i que ara ha redactat la ponència política que es debatrà al congrés federal del 17 i 18 de juny.

Tots set van presidir l'acte multitudinari celebrat a Madrid el 26 de març, en què Díaz va confirmar la seua disposició a lluitar per la secretaria general. Quatre dels sis presidents autonòmics socialistes completaven la primera filera: l'extremeny Guillermo Fernández Vara, el manxec Emiliano García-Page, l'aragonès Javier Lambán i el valencià Ximo Puig, tots els quals —com l'asturià Javier Fernández, que, com a president de la gestora, va preferir no assistir-hi i preservar la sensació d'imparcialitat— s'alineen indistintament amb Díaz. La balear Francina Armengol és l'única que no abraça la fe *susanista*.

Susana, 'ez'; Patxi, 'bai'

Com si es tractara de la federació basca, a les Illes predominen els partidaris de López. Això es desprèn, com a mínim, de l'enquesta entre els 14 diputats del PSIB al Parlament. Els sis que no tenen inconvenient a desvelar el seu vot es decanten per ell de manera nítida.

Una part dels que no contesten s'excusen sota l'argument que són dirigents orgànics regionals o insulars. La resta assegura que encara no ha començat la campanya i que, sense haver-los escoltat prèviament, no és oportú de mostrar la seua predilecció per algú en concret.

Malgrat tanta formalitat, tots vuit tenen pràcticament decidit a qui votaran. Patxi López serà el majoritàriament elegit, i en menor nombre, Pedro Sánchez. De fet,

ICETA HA ACONSELLAT A SÁNCHEZ QUE REDUESCA LES SEUES REFERÈNCIES A LA "PLURINACIONALITAT"

cinc d'ells han admès que ja tenen decidit a qui no votaran, una referència el·líptica a Susana Díaz. I, en efecte, la presidenta de la Junta té ben poc suport entre els quadres dirigents del PSIB. Tan sols s'hi han manifestat favorables un grapat de regidors. Ben poca cosa, tenint en compte que es tracta d'una candidata amb la simpatia de l'*alfa* a l'*omega* del partit.

La terra promesa de 'Pere'

Tot i que el PSC vol mantenir-se tan neutral com Suïssa, el *pedrisme* és hegemònic, fins al punt que el seu primer secretari, Miquel Iceta, ha transmès a Sánchez aquesta percepció, acompanyada d'un consell d'amic: reduir les referències a la "plurinacionalitat", un terme que ara figura al seu manual de candidat. "De vots al PSC, no en guanyaràs gaires més, i pots perdre'n a fora", li ha dit en petit comitè.

Carles Ruiz, el cap de campanya de Pedro Sánchez, explica que "la gent no es pronuncia tan obertament perquè, a Catalunya, intentem no forçar les coses". "Ja ho vam fer a les del PSC entre Miquel Iceta i Núria Parlon", recorda, "i va resultar molt constructiu". "Ha de quedar ben clar que, en acabar aquest procés, hi haurà una executiva nova que haurà de liderar el partit. Si no respectem això, desvirtuarem les primàries", rebla Ruiz.

Que Catalunya serà un dels principals graners de vot de Sánchez, sembla evident. Carles Ruiz informa que "tenim molta presència arreu de Catalunya; s'han format plataformes a gairebé totes les comarques". "La campanya no està basada en una persona, sinó en plataformes de gent", continua, "hi ha hagut una allau de gent que se'ns ha adreçat per treballar amb la campanya, i ja tenim presència

Francina Armengol, la líder del socialisme balear, ha passat de donar suport a Pedro Sánchez a inclinar-se per Patxi López. Miquel Iceta, de la seua banda, es mostra "neutral"; Sánchez vol treure'l a ballar de nou, però ell s'estima més mantenir una posició equidistant. En tot cas, el PSC és molt *pedrista*.

Què votaran els diputats?

EL TEMPS ha preguntat a 50 dels 54 diputats socialistes de les Corts valencianes i els Parlaments català i balear —al PSPV, n'hi ha tres d'independents, i al PSIB, un— a qui votaran a les primàries del 21 de maig. El resultat és ben ajustat, i entre els que no ho saben o no contesten, hi ha una idea estesa: no donar suport a Susana Díaz.

→ a gairebé totes les agrupacions, amb nuclis molt potents,” avisa.

Com a la resta de l'Estat, els actes de Patxi López són menys concorreguts. El seu cap de campanya a Catalunya és Joan Francesc Marco, qui resumeix el patró a seguir: “Una intervenció no gaire llarga del Patxi, i tot seguit, un torn de moltes preguntes”. Marco lamenta que les posicions internes estiguen tan “atrinxerades”. “Detectem, però, que molts que estaven amb Pedro han enraonat, deixant de banda l'apassionament, i s'han passat a Patxi. Sense anar més lluny, aquest és el meu cas. Algú ha de posar-hi pau, el partit està molt dividit”, sospira.

Una font del grup parlamentari del PSC al Parlament que demana confidencialitat motiva la “neutralitat” de Miquel Iceta i Eva Granados pels càrrecs que ocupen a la direcció, igual com passa en el cas d'Òscar Ordeig, primer secretari de l'Alt Urgell i la Cerdanya: “Ara tenim un grup parlamentari molt cohesionat i, precisament per això, no volen fer bandera de pertànyer a una candidatura o una altra”. Amb tot, un altre diputat, comptabilitzat en el NS/NC, reconeix que votarà a Pedro Sánchez “per tot el que li han fet i perquè ha guanyat gruix d'ençà que van obligar-lo a deixar la secretaria general”. “A més, les accions de la gestora el fan un candidat interessant, molt més que no ho era abans”, ironitza.

Andalusia, capital València

Feia temps que Ximo Puig i la seua mà dreta al PSPV, Alfred Boix, animaven Susana Díaz perquè fera el pas i optara a la secretaria general federal. Puig i Díaz tenen la mateixa confiança mútua que Boix i el seu homòleg andalús, Juan Cornejo, un secreta-

ri d'organització de pedra picada, com ja no en queden, amb uns mètodes expeditius que recorden els que feia servir Susana Díaz quan ostentava aquesta mateixa funció al PSOE andalús. Ras i curt, el tàndem Díaz-Cornejo evoca el que formaven Pablo Alfaro i Javi Navarro al Sevilla FC. A la història del futbol han existit poques defenses tan dures com aquella.

El fet cert és que el Sevilla d'Alfaro i Navarro no va guanyar cap títol, i ara, Díaz i Cornejo, es troben davant la seua final de Champions particular. O blanc o negre. O victòria o fracàs... Encara que una victòria pírrica, amb menys del 50% dels vots, seria considerada massa exigua. En realitat, Sánchez no compta amb cap gran referent institucional del partit, sinó que lidera la tropa.

Com emfasitzava el Podem primigeni, és la lluita dels “de baix” contra els “de dalt”, on no sols hi ha la *nomenklatura* del PSOE, sinó també el PP, els grans empresaris de l'Ibex 35 i la monarquia, que senten molta més simpatia per ella que no per Sánchez. L'abstenció de l'octubre —que va permetre la continuïtat de Mariano Rajoy— se li atribueix a ella.

Malgrat governar amb Compromís i Podem —els anatemes de Díaz: una força de tall “nacionalista” i una altra que qualifica de “populista”—, Puig ha posat totes les garrofes a la mateixa cistella. Hi té molt a veure la relació estretíssima que manté amb Zapatero, el fan *number one* de l'andalusa. Ni González ni Guerra ni Bono ni Rubalcaba ni Chacón: el gran enamorat de Díaz és ZP.

En un grup parlamentari dissenyat per Puig, és lògic que la majoria de diputats i diputades es posicionen del costat de Díaz. Curiosament, però, un dels pocs

Font: EL TEMPS

que no ho fa, n'és el màxim responsable: el síndic, Manuel Mata, entusiasmat amb el document *Per un nou socialisme*, la bandera de la candidatura de Sánchez. Adscrit al corrent Esquerra Socialista de fa anys, Mata opina que el PSOE "viu un moment tan transcendent com va ser-ho el del congrés de Suresnes". El dilema és mantenir el perfil esquerrà o reforçar posicions més moderades com l'abstenció a Rajoy.

Ana Barceló, síndica adjunta, està amb Díaz. "Té les idees clares, i el discurs, té un pòsit important", destaca. "Em vaig desmarcar de Pedro el dia que va pretendre convocar un congrés exprés per tal que no hi haguera cap més candidat".

Rafael Briet es plany que "el debat [sobre la continuïtat o no de Sánchez com a secretari general] isquera al carrer"; però, en qualsevol cas, està "convençut" que Díaz "pot contribuir a la unió del partit".

No pensa igual Clara Tirado, que encara rumia què farà. Ara mateix es debat entre Pedro Sánchez i Patxi López, amb una lleugera predilecció pel primer. "Tinc molt clar a qui no votaré", sentència.

De la seua banda, la consellera María José Salvador, que també és diputada, demana que la gent s'expressi "lliurement". No mostra cap entusiasme per Díaz, però al·lega que els militants amb càrrecs haurien de guardar silenci a fi de no *contaminar* el procés. "El meu vot val tant com el

de qualsevol altre afiliat i, per tant, no sóc ningú per influir-hi. Si no, pervertim la frase *un militant, un vot*".

David Cerdán, que encapçala la direcció socialista de la província d'Alacant, també manté l'enigma, tot i que té "dubtes seriosos" sobre la "capacitat integradora" de Díaz. Assegura compartir el discurs de López, però hi percep "manca de connexió amb les bases", i pel que fa a Sánchez, vol esbrinar si "va més enllà de l'esperit de revenja". "Sóc un *madinista* que no va entendre l'abstenció i que creu que hem de remarcar el perfil socialista i obrer de les nostres sigles", remata.

Un diputat socialista valencià que demana de romandre a l'anonimat sintetitza la dialèctica de Díaz en tres frases que han marcat la història del socialisme espanyol: dues d'Alfonso Guerra —"a mi izquierda, el abismo" i "el que se mueva no sale en la foto"— i una de González: "Blanco o negro, lo importante es que el gato cace ratones". "Al capdavant, assistim a l'enfrontament entre el socialisme del segle XX i el socialisme del segle XXI", explica aquest diputat.

"Els poders fàctics estan amb Susana, la lluita resulta molt desigual, però la sort és precisament aquesta: com a candidata, ella té molt poca solidesa, i el procés de victimització de Sánchez l'ha enfortit com ningú no s'imaginava", apunta un altre socialista valencià crític amb l'andalusa.

Per contra, Alfred Boix se sent "profundament orgullós" de la foto de família del 26 de març a Madrid, "on hi havia, per exemple, una persona que va perdre la cama a mans d'ETA i una altra que va desfer la banda". Boix assegura que votarà "com el meu secretari general, que s'ha manifestat favorable a Susana".

A la mateixa hora que ella rebia el suport dels principals dirigents de la història del PSOE, Sánchez aplegava prop de 3.000 persones a Burjassot (Horta). El mèrit és seu, però també de José Luis Ábalos, secretari provincial de València i diputat al Congrés, per a qui "la crisi econòmica ha reforçat la idea dels *de baix* contra els *de dalt*, i l'abstenció davant Rajoy, l'actuació de segons quins mitjans de comunicació i la pressió de l'Íbex 35 ha consolidat la idea que hi ha un PSOE d'esquerra i un altre de dreta, cosa que no havia succeït mai". Ábalos enumera "molt de vot ocult" i adverteix que la recollida d'avals no serà un bon termòmetre per copsar què pot passar: "Almunia en recollí moltíssims més que Borrell i finalment va perdre".

El temor dels *susanistes* té un nom: "Militants dorments". Els que paguen però no participen i que ara, en sentir-se traïts per la caiguda de Sánchez i l'abstenció, volen saldar comptes amb Díaz. Una participació molt elevada pot comprometre, i de quina manera, la seua victòria.

El dels *pedristes*, es diu Emmanuel Macron. Amb Susana, hi veuen un clon, i els preocupa, en aquest sentit, la influència que puguen exercir determinats mitjans. Els fa pànic la pressió dels "de dalt", però encoratgen els "de baix" a rebel·lar-s'hi. En cas de derrota, descarten l'escissió però oloren una onada de baixes massiva.

EL TEMOR DELS 'SUSANISTES' SÓN ELS "MILITANTS DORMENTS" QUE NO PARTICIPEN I VAN SENTIR-SE TRAÏTS PER LA CAIGUDA DE SÁNCHEZ